

Nieuwsbrief

Stichting Taalverdediging

Voor herstel en behoud van het Nederlands - 2016 - Nummer 1

Rutte pleegt taalverraad!

Geachte lezer,

De Nederlandse minister-president Rutte heeft op 21 januari, aan het begin van het Nederlandse voorzittershalfjaar van de EU, het Europees Parlement (EP) toegesproken. Hij is de eerste Nederlandse regeringsleider die dat niet in het Nederlands, maar in het Engels deed. Volgens de woordvoerder op het ministerie van Buitenlandse Zaken was dat omdat hij door Engels te spreken een groter bereik zou hebben. Was dat ook zo? Neen dat was niet zo, want toen Rutte aan zijn toespraak begon voor een al driekwart lege zaal, verlieten de meeste van de nog aanwezige Parlementariërs het halfroond. De weinigen die bleven zitten deden dat omdat zij in slaap waren gevallen. Taalverdediging is in de dagen na deze vreemde taalvertoning door de heer Rutte in het EP op zoek gegaan naar schriftelijke reacties in de media. De uitkomst van deze zoektocht was nul! Kennelijk is het journaal er al zo aan gewend dat de Nederlandse bestuurders hun eigen taal verloochenen, dat men zich er niet meer druk over maakt. Ook troffen we geen ingezonden brieven aan in de kranten van verontruste burgers. Toch stond er wel wat op het spel, namelijk het behouden van het Nederlands als EU-gebruikstaal. Daarom hebben we onderstaande vragen hieromtrent gesteld aan de RVD:

“In haar toespraak tot het Europees Parlement, tijdens het vorige EU-voorzitterschap van ons land, heeft koningin Beatrix gewezen op de verworvenheid om in het Europees Parlement van de eigen taal gebruik te kunnen maken. Begin januari heeft premier Rutte het Europees Parlement toegesproken. Hij deed dat in het Engels.

- *Ik zou graag willen weten of de heer Rutte ervan op de hoogte was dat hij bij die gelegenheid Nederlands had kunnen spreken omdat dat een van de officiële talen van het Europees Parlement is.*
- *Indien de heer Rutte daarvan op de hoogte was, waarom heeft hij dan een vreemde taal gebruikt voor zijn toespraak?*
- *Was hij er zich in dat geval wel van bewust dat hij onze taal grote schade heeft berokkend door er geen gebruik van te maken?*
- *Was het misschien de bedoeling van de minister-president om de positie van het Nederlands te ondergraven, zoals bij het Europees Octrooibureau is gebeurd en heeft de heer Rutte daar uiting aan gegeven?*
- *Is in dit kader ook de verklaring te vinden waarom bij alle bijeenkomsten in Nederland ter gelegenheid van het EU-voorzitterschap alle aanduidingen uitsluitend in het Engels staan vermeld?”*

Waarom? Daarom!

Het antwoord kwam van de directeur van de Rijksvoorlichtingsdienst, Paul van Nunen, hoogst persoonlijk:

“Het Nederlands is, zoals u terecht stelt, een van de officiële werktalen van de Europese Unie. De toespraak voor het Europees Parlement stond in het teken van het Nederlandse voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie. In dit kader is ervoor gekozen de betreffende toespraak in het Engels uit te spreken.”

U begrijpt dat wij met dit ontwijkende antwoord geen genoeg hebben genomen. Taalverdediging laat zich niet met een kluitje in het riet sturen. Daarom hebben wij de vragen nogmaals ingediend, met het verzoek ze deze keer wel serieus te beantwoorden.

Rutte spreekt Engels in een bijna lege zaal

In het Europees Parlement (EP) kan elke spreker gebruik maken van een van de officiële EU-talen. Er zijn meer dan 400 hoogopgeleide tolken om de toespraken te vertalen. Regeringsleiders (ook de Nederlandse) die het EP hebben toegesproken, deden dat tot dusverre zonder uitzondering in hun eigen taal. De Nederlandse minister-president Rutte is de eerste die daarvan heeft afgeweken. Dit heeft internationaal opzien gebaard. Met name het feit dat zijn Engelse toespraak, voor de Nederlandstalige aanwezigen, ook weer naar het Nederlands moest worden vertaald. In feite heeft Rutte hiermee zichzelf belachelijk gemaakt en Nederland en de Nederlandstaligen voor schut gezet. We moeten er niet van opkijken als er door deze bespottelijke taalkeuze stemmen zullen opgaan om het Nederlands als officiële taal van de EU maar af te schaffen, of in ieder geval af te waarden.

Was dat de bedoeling van mijnheer Rutte?

Reacties op taalverlating Rutte

(1)

Het onmogelijke is gebeurd! Op 21 januari heeft de Nederlandse minister-president het Europees Parlement (EP) in het Engels toegesproken. Hij kwam naar het Straatsburgse vergaderpaleis in het kader van het Nederlandse voorzitterschap van de EU, dat op 1 januari inging. In het EP wordt het gelijkheidsbeginsel der talen uit het Europees Verdrag van Lissabon strikt toegepast. Er kan door alle vertegenwoordigers in de eigen taal worden gesproken en van dat recht wordt door de meeste Parlementsleden gretig gebruik gemaakt. Het is een van de goede kanten van de Europese Unie en dient daarom, zeker door de voorstanders van de Europese eenwording, te worden gekoesterd. Helemaal door de vertegenwoordigers van de regeringen der lidstaten, wanneer zij het EP toespreken. Tot dit jaar hadden alle Nederlandse minister-presidenten bij zulke gelegenheden Nederlands gesproken. Dit jaar was dat dus anders. Geheel in lijn met de volledig Engelstalige gang van zaken bij bijeenkomsten in Nederland in verband met het voorzitterschap, bediende Rutte zich van de vreemde taal Engels.

Deze altijd maar lachende, belofte brekende en in de meningspeilingen ver weggezakte politieke figuur heeft ten overstaan van de hele EU en de rest van de wereld het Nederlands afgewaardeerd tot een taaltje waar de regeringsleider geen gebruik van wenst te maken, terwijl dat wel van hem verwacht werd. De 24 miljoen Nederlandstaligen in de EU zijn door hem daarmee als taalminkukels weggezet. Vormt deze demonstratieve verloochening van onze taal een voorbode van een voorstel om het Nederlands af te schaffen als officiële taal van de Unie? Het lijkt onvoorstelbaar, maar de huidige Nederlandse regering is op taalgebied werkelijk tot alles in staat.

Karel de Winter
(Comité voor de talen van Europa)

(2)

Het roulerend voorzitterschap van de Europese Unie dient er in de eerste plaats toe om te laten zien dat er niet één land de baas is in Europa. Klein of groot, alle landen krijgen de kans om te tonen wat zij waard zijn, om eigen accenten te leggen. Dat is geen theorie, dat gebeurt. Dat doet Nederland ook.

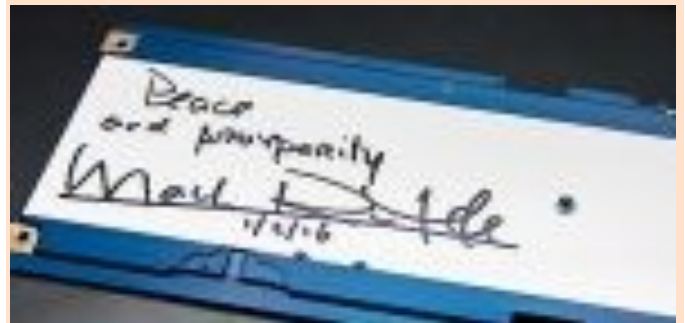
Wat Rutte c.s. kennelijk niet inzien, is dat het roulerend voorzitterschap er óók toe dient om de culturele waarden en diversiteit in Europa in de verf te zetten. Elk land krijgt de gelegenheid te tonen dát het er is, en ook wát het te bieden heeft. Klompen en windmolens, zeker, maar vooral cultuuruitingen die ertoe doen. Op dat cultuurpalet bezet de Nederlandse taal de belangrijkste plaats. Als de eerste minister die taal niet wenst te gebruiken voor de belangrijkste rede tijdens het voorzitterschap, dé gelegenheid om de taal voor velen hoorbaar te laten klinken, dan is dat strijdig met de visie achter het roulerend voorzitterschap. Je zou zelfs kunnen zeggen dat hij daarmee de betekenis van het voorzitterschap ondermijnt, dus ook van de volgende voorzitterschappen. Als de andere eerste ministers Rutte volgen, dan krijgen we een Eurovisieparlement: allen zingen dezelfde liedjes, jaar in jaar uit. Misschien dat daarom zo veel parlementsleden weglie-

pen uit de zaal? Overigens is dat laatste een blamage voor Rutte, maar óók voor het parlement zelf. Democratie zonder dialoog is onverdraaglijk.

Jan Roukens
(Stichting Nederlands)

The Netherlands Presidency
of the Council of the European Union

Premier Rutte maakt geen vauten

Op de nieuwswebstek Nu.nl lazen wij het volgende bericht: "Premier Mark Rutte heeft op het paneel van een satelliet een bijzondere taalfout vereeuwigd. Hij schreef boven zijn handtekening de boodschap 'Peace and prosperity', terwijl het juiste Engelse woord 'prosperity' is." - www.nu.nl.

Vermakelijk, vinden wij bij Taalverdediging. Kennelijk ontzegt Rutte, als vertegenwoordiger van Nederland, de Nederlandse taal een ruimtereis. Rutte laat zich kennen als iemand die zijn Nederlands te pas en te onpas doorspekt met Engelse woorden. Dat is al erg genoeg, maar als deze blijk van geestdrift voor het Engels niet ondersteund wordt door grote vaardigheid in die taal, dan rest ons niets anders dan twee aloude Nederlandse gezegden op onze anglofiele eerste minister toe te passen:

"Schoenmaker, blij bij je leest"
en "Spreek uw moerstaal!"

“Netherlands Commercial Court”

De rechtspraak in Nederland vindt plaats in het Nederlands. Dat staat in de wet en is een van de pijlers onder de Nederlandstaligheid van de Nederlandse samenleving. Iedereen moet zich daaraan houden, daar is geen speld tussen te krijgen..., nu ja WAS geen speld tussen te krijgen want er is een stappenplan naar verengelsing van de Nederlandse rechtspraak door de zieltogende regering van VVD en PvdA in gang gezet. Na het goedkeuren van de proef met Engels als taal voor de zee-rechtspraak in Rotterdam (zie onze vorige Nieuwsbrief), is nu een wijziging van de wet door minister Van der Steur van Justitie aangezegd, die rechtspraak in het Engels ook in het handelsrecht mogelijk maakt. Deze minister kwam al eerder kwalijk in het nieuws door als Kamerlid een wetsvoorstel in te dienen om de taak van rechtsbemiddelaars te omschrijven. Hij stelde voor deze bemiddelaar de Engelse naam MEDIATOR te geven. Op ons verzoek daar een Nederlandse naam voor te kiezen ging Van der Steur indertijd niet in. De door Taalverdediging voorgestelde Nederlandse alternatieven werden door hem eenvoudig in de prullenmand gegooid. Deze vorm van bemiddeling moest en zou een Engelse naam krijgen. En nu komt hij dus met Engelstalige handelsrechtspraak aanzetten. De Kamers der Staten-Generaal zullen het wetsontwerp geestdriftig begroeten (omarmen in het Kamerjargon). We kennen dat nu wel zo langzamerhand. De traditionele partijen en hun gedogers staan achter de verengelsing van de samenleving of ondernemen er niets tegen. Het Netherlands Commercial Court zal een onderdeel vormen van de Rechtbank van Amsterdam en daarvoor worden rechters gezocht die vloeiend Engelstalig recht kunnen spreken. Als zich niet voldoende geschikte Nederlandse magistraten aanmelden, zal men ze in het (Engelstalige) buitenland aanwerven. Kritiek in de pers op deze volgende poging tot afbraak van onze taal hebben we niet vernomen. Het bericht werd in de kranten voor kennisgeving afgedrukt. Om wanhopig van te worden.

Rampzalige beëdiging voor het Nederlands

Engel(s) van het jaar AWARD

De jongerenorganisatie van de ChristenUnie (CU) heeft de beruchte, het Nederlands verguizende, voormalig EU-commissaris Neelie Kroes benoemd tot “Engel van het Jaar 2015”. Zij kreeg van deze jongeren daarvoor een “AWARD” uitgereikt. Oorzaak daarvan zal wel zijn geweest haar pogingen de Nederlandse jonge onderne-

mers op geheel Europese wijze te verengelsen. Deze “award”-uitreiking maakt duidelijk dat de Nederlandse zaak bij het toekomstig kader van de CU niet in goede handen zal zijn. Neelie Kroes heeft zich tijdens haar Europese regeertijd geen zier aangetrokken van het Nederlands belang en in functie geen woord Nederlands gesproken. Men zou als Nederlandstalige kunnen zeggen: Met Neelie Kroes als vriendin heb je geen vijand meer nodig. Zo'n vrouw is dus voor de CU-jongeren de Engel van het jaar. Het verkiezingsprogramma van de CU uit 2012 puilt uit van de goede bedoelingen aangaande het Nederlands. Van Taalverdediging kan dat programma, na dit zoveelste voorval van afvalligheid van de inhoud door de voorlieden van deze partij, regelrecht de papierversnipperaer in.

Melding van taalvervuiling

(door Kees Ruig)

Een paar dagen geleden liep ik door de Hezelstraat in Nijmegen en zag dat zich daar recentelijk, in navolging van Amsterdam, een paar CONCEPT-STORES hadden gevestigd. Dat zijn winkels waarin meer disciplines zijn gevestigd, zoals kapper + fietsenmaker + koffiehuis. In Amsterdam kom je de meest wonderlijke combinaties tegen. Ik heb geprobeerd het woord op te zoeken in het boekje “Op-en-Top Nederlands”, maar het staat er niet in, evenmin als in onze Taalverdedigingswoordenlijst. Ik betwijfel of het goed

Engels is. Wat zou een Brit of Amerikaan onder een ‘begrippenwinkel’ verstaan? The American Everyday Dictionary zegt voor ‘concept’: 1. A general notion. 2. A complex of characters. Volgens mij hebben we hier weer te maken met een nieuw geval van Stonecoalenglish. Een aanvaardbare vertaling lijkt mij COMBI-WINKEL.

GLAMOUR
Concept
Store

Eindhovenens Dagblad, het Engelse spel is uit!

In Eindhoven en omstreken groeit de ontevredenheid over het onnodig gebruik van Engels in het Eindhovenens Dagblad (ED). Deze krant, kopblad van het Algemeen Dagblad, loopt over van de Engels(achtig)e woorden, waardoor het zo langzamerhand zo niet onleesbaar, dan toch in ieder geval ongenietbaar wordt. Een van de lezers, ons nieuwe kaderlid Nal Kats uit Veldhoven, heeft daar schoon genoeg van en heeft, sportief als hij is, een spel bedacht om de redactie tot inkeer te brengen. Hieronder het gedeelte van de brief aan het ED waarin hij

uitlegt wat de regels van het spel zijn en hoe het gespeeld wordt: *“Woorden als kroew (bemanning) kesj, cresj, clesj, skills, paailot, tikkut, kits, snowurreld, kahst, wil ik absoluut niet lezen...! Vanaf 1 maart aanstaande ga ik elke dag in mijn ED de onnodige Engelse woorden tellen. We stellen de maand op 30 dagen, net zoals bij de renteberekening. Na drie maanden bekijk ik de oogst. Omdat ik een goedzak ben, krijgen jullie van mij 9 foutmeldingen cadeau. Dus: niet bij 90 misselijkmakende Engelse brabbels ga ik bedanken voor het ED-abonnement, maar pas bij 99 overtredingen.*

“Maar meneer Kats, dan mist u het plaatselijke nieuws, zult u misschien geschokt uitroepen. Nee hoor, Omroep Brabant heeft ook plaatselijk nieuws en de weekbladen doen dit ook. En verder geldt: wat niet weet, dat niet deert. Voor het landelijke nieuws hebben we het NOS-journaal en de rubrieken op internet. Eigenlijk is het puur liefde in jullie richting, dat wij en andere lezers het abonnement aanhouden. Voor € 90,- per kwartaal kun je samen 2x heel goed, of 3x eenvoudig, uit eten gaan. Mijn hoofdvakleraar Cor de Man z.l. zei altijd bij de didactiekles (muziek): ‘De Nederlanders zijn gek op spelletjes. Veel muziek kun je in spelvorm aanbieden’.

Als de AD-hoofredactie ook van spelletjes houdt, verwacht ik dat we vanaf 1 maart aanstaande samen een spannende tijd tegemoet zullen gaan. Het ligt wel in mijn bedoeling om hieraan ruchtbaarheid te geven. Bij elke sport heb je nu eenmaal publiek nodig. Als regionaal bekende oud-muziekleraar en koordirigent komt dit met het publiek wel in orde. We moeten onze wedstrijd ook nog een titel geven. Ik wil niet betuttelend overkomen, dus ‘Wie niet horen wil, moet maar voelen’ keur ikzelf af. Maar wat dachten jullie van d'r op of d'r onder...! als speltitel...?”

Engels Brabant

De verbrokkeling van het oude hertogdom Brabant gaat onverminderd voort. Nadat de Vrede van Munster in 1648 was ondertekend, begon het hertogdom in zijn vegen te kraken en vond de eerste deling plaats in Staats-Brabant en Spaans-Brabant. Tijdens het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden waren er maar liefst drie provincies Brabant: Zuid-Brabant, Midden-

Brabant (met Mechelen) en Noord-Brabant. Aan de laatste was wel het zogenaamde Hollands-Brabant toegevoegd. Na de vierde Belgische staatshervorming werd Zuid-Brabant opgesplitst in Waals-Brabant en Vlaams-Brabant, waarbij de oude Brabantse hoofdstad Brussel in feite Brabant "buitengewipt" werd. Of dit alles nog niet genoeg was, is nu op het grondgebied van de gemeente Eindhoven een Engels Brabant ontstaan. Engels Brabant? Jawel, deze foto's vormen het bewijs. Ze hebben er zowaar een echte KING. Kijk maar op de afbeeldingen.

Bijzondere beroepen

Arik Suissa is medewerker van de VVD-gemeenteraadsfractie in Amstelveen (Noord-Holland). Tot zover niets buitengewoons, dat zijn er meer. In het dagelijks leven oefent hij echter een wel heel buitengemeen bijzonder beroep uit, namelijk: SENIOR MANAGER BUSINESS IMPROVEMENT FOR THE CONNECTED CAR. Hij doet dit bij de firma Lease Plan. Waaruit zou zijn werk bestaan? Dat zouden wij wel eens willen weten.

Kent u iemand die ook zo'n bijzonder beroep uitoefent, meld dat dan alstublieft aan de redactie.

Brief aan NOS en KNVB

Onze taalverdediger Rob Stroo uit Vianen (provincie Utrecht) heeft zich bij het kijken naar de sportprogramma's van de NOS geërgerd aan de veelheid van Engelse benamingen die daar de ether in gestuurd worden. Op zijn verzoek schreef Taalverdediging onderstaande brief aan de redactie van het programma Studio Sport.

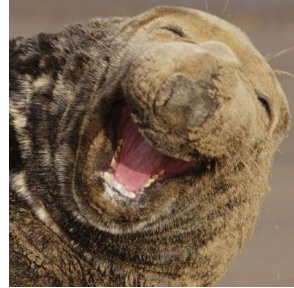
“De Stichting Taalverdediging, die zich inzet voor het behoud van de Nederlandse taal en tegen het gebruik van onnodig Engels, heeft van de heer Rob Stroo uit Vianen (rob.stroo@me.com) een aantal bezwaren tegen het gebruik door de KNVB en NOS van Engelse termen, waarvoor geschikte Nederlandse woorden bestaan, ontvangen. Hier volgen enkele voorbeelden:

- *De KNVB gaat de nieuwe videoscheidsrechter VIDEOREFEREE noemen!*
- *Studio Sport heeft het regelmatig over TICKETS voor de Olympische Spelen. Dit heeft niets met kaarten te maken, maar is een startbewijs.*
- *Bij het NOS-journaal vliegen de DEALS, CRASHES en andere onnodige Engelse woorden je om de oren.*

Stichting Taalverdediging vraagt u namens de heer Stroo, om in de toekomst geen Engelse woorden te gebruiken die geschikte Nederlandse woorden verdringen. Voor ons gaat dit alle perken te buiten”.

Lachwekkende taalvervuiling

Ja ja, daar zijn ze weer, de lachende huisdieren van onze inzamelaar van komisch taalvuil, Dirk Deerenberg. Waar hebben ze zich nu weer om vermaakt?

Als u uw viervoeter niet meer wil uitlaten? Bel de HONDEN-OUTLETSERVICE in Aalsmeer: 0297-342815

Tweedehands honden te koop! Alle rassen beschikbaar. Bel de HONDEN-OUTLETSERVICE in Aalsmeer: 0297-342815 (Ze zijn reeds outgeletted).

Ziezo, u heeft nu eindelijk tijd om uw nieuwe Hond(a) uit te laten, maar val niet achter het stuur in slaap want Honda geeft POWER TO YOUR DREAMS.

Is u uit deze krachtige droom ontwaakt, ruil die Honda dan in voor een KIA, die belooft u POWER TO SURPRICE. Wat voor een krachtige verrassing zou dat zijn, een uitlaat zonder knalpot misschien?

Koop dan maar liever een elektrische auto, maar tap de stroom niet af bij Eneco. Hun afrekeningen zijn waarschijnlijk niet te vertrouwen. Ze zeggen het zelf: BE WISE, CHECK YOUR PRICE!

Dat alles is in ieder geval beter dan een Renault Kadjar. Die ziet er niet uit volgens de fabrikant. Hij waarschuwt voor deze lelijkheid op wielen: STOP WATCHING, STARTS LIVING. Waar dat laatste op slaat is onbekend.

Je moet wel uitkijken voor valse profeten! Neem nu bijvoorbeeld de Heilige Soda, hij belooft je 100% goedheid. (HOLY SODA, 100% GOODNESS).

En niet te vergeten voor zijn zuster Madam Nestlé Soda uit Zwitserland. Die verkoopt drankjes voor eeuwige gezondheid met de woorden: START HEALTHY, STAY HEALTHY.

Maar pas ook op voor pratende groenten. Die komen binnenkort bijeen in "De Rode Hoed" in Amsterdam. Er worden daar namelijk Landbouw- en Voedsel-dialogen gehouden onder leiding van de rode ui Felix Rottenberg. In zijn aankondiging staat: IT'S THE FOOD, MY FRIEND.

Dan maar liever naar beurs voor veganisme. alhoewel, die heet in goed Amsterdams: VEGGIE WORLD en je wordt daar welkom geheten met de leus: GO VEGAN – BE A HERO.

Eigenlijk wel handig om je verantwoorde maaltijd thuis te laten bezorgen. Dat doen ze graag bij de firma HEALTH BOX. Daar leveren ze "hoogwaardige gezond

heidsproducten" en niet zomaar hoor, welnee: DAILY, EASY, HEALTHY.

Nog zo'n verantwoord eet-adresje geraadpleegd: Wittenburg NATURAL PRODUCTS. Daar produceren ze biologisch kokoswater. Zou er ook chemisch kokoswater bestaan? Hoe dan ook: dit spul bevat OMEGA AND MORE. Wat zou dat more allemaal zijn dan? Te veel van het goede? En dan zeggen ze nota bene KEEPING IT PURE AND SIMPLE. Dan moet je er juist niet zo veel MORE in doen, lijkt me?

Zullen we maar even een zakje gebakken aardappelschijfjes kopen, da's pas echt puur, toch? Ze zeggen het bij "GO PURE VEGETABLE CHIPS immers zelf! Maar oh, oh, wat vallen die door de "basket" met hun steenkolen-Engels: STRAIGHT FROM THE LAND is de reclame-toevoeging. Maar ehm.. welk LAND? NETHERLAND? ENGLAND? OTHER LAND THEN? Men bedoelt natuurlijk "straight from the field", maar ja, dat weet je alleen als je echt Engels spreekt.

Zo wordt die idioterie allen nog maar lachwekkender. Trek in een verantwoord chocolaatje? Ook wel eens lekker. RAW CHOCOLATES moet je dan hebben, want zoals de fabrikant het voorschrijft: BE RIDICULOUSLY GOOD TO YOURSELF. Deze chocolade is verkrijgbaar in de smaken CREAMY COCONUT en RICH ALMOND AND DATE (datum??).

Ach, wat moet je ook met die zoetheid. Veel te veel suiker; "FOR ALL YOUR SWEET MOMENTS" voortaan gewoon de zoetjes van Stevia kopen dus!

Na al dat zoet is het hoog tijd om de tanden te poetsen. Nu blijkt dat je niet zomaar een andere tandpasta moet gebruiken dan Sensodyne (Zenzodaain). NEVER CHANGE A WINNING TEAM is de aanbeveling voor deze poets-je-tanden-pasta.

Klaar met al die aanprijzingen; nu even ontspannen met een leuk muziekprogramma. Maar niet zonder THE REAL GROOVE te voelen natuurlijk. Daar zullen de BACKING VOCALS hopelijk toe bijdragen. Nee, nee, niet THE VOICE KIDS, maar gehoord op "Maestro" van de openbare Hilversumse draadloze omroep.

Tot slot iets geheel anders: Is u al geparfumeerd? Welnu, zoiets kan bij u aangericht worden in de "PERFUME LOUNGE" in de Amsterdamse Cornelis Krusemanstraat. Na een heuse PERFUME PROFILING ben ik daar uiteindelijk geslaagd in de aankoop van een VALETINES' GIFT. Vroeger ging je gewoon naar de drogist op de hoek voor een "lekker luggie", maar ja, de tijden zijn veranderd.

Klachten, klachten, klachten...

Onze taalverdediger Hans Nuhn is niet te spreken over de taaladviezen van het Genootschap Onze Taal. Hij schreef aan het Genootschap het volgende:

“Het eerste woord dat ik van jullie ontving was ‘prequel’ en nu het woord ‘triggeren’. Dat verbaast me, ik meende Nederlandse woorden te krijgen. ‘Prequel’ is een zuiver Engels woord en ook ‘triggeren’ komt niet in de Woordenlijst van de Nederlandse taal voor. Ik zag verder dat u uw kinderkrant ‘kidsweek’ noemt. Weerzinwekkend, ik neem aan dat we het tweede deel van het woord als ‘wiek’ moeten uitspreken. Het bevestigt mijn vermoeden dat u ook al door de Engelse ziekte bent aangetast.”

Ons kaderlid Marius Elders uit Eindhoven is de afgelopen winter stug doorgestaan met het kapitelen van het in zijn stad verschijnende Engels Dagblad (ED) vanwege het krimpend aantal Nederlandse woorden in deze krant. Dit keer schreef hij:

“Wat is het toch bedroevend slecht gesteld met het Nederlands van de verslaggevers van tegenwoordig. Ik heb in de Van Dale opgezocht wat ‘boost’ en ‘impact’ betekenen, maar niets gevonden. Waarschijnlijk bedoelt u ‘impuls’ en ‘inslag’. Waarom helpt u mee het Nederlands te verkwanselen?”

Taalverdediger Jenö Sebök leest het blad ‘Vrij Zijn’, dat wordt uitgegeven door de gelijknamige beweging van Christenen uit allerlei kerken in Nederland en Vlaanderen. In het laatste nummer trof hij onder andere de volgende Engelse woorden aan: ‘**Flabbergasted**’, ‘**His Healing Voice**’, ‘**Distined to reign**’, ‘**Man United**’, om er maar enkele te noemen. Reden te over voor hem om bij het blad aan de bel te trekken. Hij schreef:

“Ik volg jullie activiteiten altijd met grote belangstelling en lees het magazine ‘Vrij Zijn’ met graagte. Wat ik ook waardeer is de eenvoud, geen mooie woorden met een hoop bla bla, maar eenvoudige taal die het hart aanspreekt. Daarom schrok ik wel bij het lezen van het laatste nummer. Gaan jullie nou ook al op de modieuze Engelse toer? David de Vos was ‘flabbergasted’. En ik was verbijsterd. Ik ken David als een goede, bevlogen spreker, die echt zijn toevlucht niet hoeft te nemen tot modieuze Amerikanismen. Erica Duenk, die ik heel hoog aansla, begint een nieuwe bediening: ‘His Healing Voice’. Ze kreeg die naam op een keer in gedachten. Ik kan me niet voorstellen dat dat van de Heilige Geest was, want die liet op de eerste Pinksterdag de apostelen in de diverse volkstalen spreken. Terwijl de meeste mensen die toen in Jeruzalem waren zich best met het Grieks konden redden, zoals wij ons over het algemeen wel met het Engels kunnen redden. Maar je moedertaal is de taal van het hart, en de heilige Geest wil het hart aanspreken. Een vreemde taal komt meestal niet veel verder dan het hoofd. De Vrij Zijn Vrouwendagen gaan verder onder de naam ‘Destined to reign’. Probeert Astrid Feddes hiermee gewone Nederlandse vrouwen te bereiken; heeft zij een bekakt slag vrouwen op het oog? Kennelijk gaat het haar toch om gewone vrouwen want ze ziet wel de noodzaak in om de naam te vertalen: Bestemd om te regeren. Ze had ook kunnen vertalen

met Bestemd voor de troon. Dat bekt zeker zo goed als ‘Destined to reign’. Tenslotte zijn de Vrij Zijn Mannendagen overgedragen aan Jan Pool, die voor de gelegenheid een team heeft gevormd dat hij ‘Man United’ heeft genoemd. Ik voel me niet aangesproken. Jammer, ‘Vrij Zijn’ is zo goed begonnen en door Gods zegen enorm gegroeid onder een eenvoudige, maar duidelijke Nederlandse naam. Uitwijken naar bekakte Engelse namen is meestal een teken van zwakte en het begin van het einde.”

Een lezer van onze Nieuwsbrief is klant van het Amerikaanse automatiseringsbedrijf Xerox, gevestigd in Breukelen (provincie Utrecht). Hij is boos over de reclame van deze firma, die nu nog uitsluitend Amerikaanstalig is. Hij klaagde hierover bij Xerox.

Xerox, alles alleen in het Amerikaans

Jakob Grit uit Delft houdt de radiopresentatoren scherp in de gaten. De laatste tijd bespeurt hij steeds meer verengelsing in hun taalgebruik. Bij de eerste Nederlandse zender van de Nederlandse openbare omroep blijkt die verengelsing de spuigaten uit te lopen. Hij beklagde zich er daarom bij de leiding van de zender over:

“Nepal met klemtoon op -pal. Het is echter met de klemtoon op Ne-. Ga niet te makkelijk mee met de sluipe maar vermijdbare verengelsing!”

Hetzelfde geldt voor budget: klemtoon in de Nederlandse gewoonte hoort (hier) op de laatste klemtoon, -get.

Database: waarom niet gewoon: gegevensbestand? Prima woord, niks mis mee.

Wind‘molens’ daar waar windTURBINES bedoeld worden.

Redeneer niet te makkelijk met zogenaamd ingeburgerd. Het zijn taalkundige (onwenselijke) voldongen feiten. Windturbines malen, bewerken of verplaatsen namelijk niks rechtstreeks, maar genereren iets, namelijk elektriciteit.”

50 jaar taalwetgeving voor Brussel

(Door onze correspondent Stijn Hijs)

Dit jaar is het precies 50 jaar geleden dat de taalwetten inzake bestuurszaken werden ingesteld. Helaas met weinig resultaat, want deze taalwetten zijn al die tijd massaal overtreden. Uit de meest recente cijfers waarover de Brusselse vice-gouverneur beschikt blijkt namelijk dat de Brusselse plaatselijke besturen en OCMW's (sociale diensten) de taalwetten op de meest flagrante wijze overtreden en dat de Brusselse regering weigert om de schorsingen, door de vice-gouverneur uitgesproken, om te zetten in vernietigingen. Uit de cijfers over 2014 (de meest recente cijfers) blijkt dat de vice-gouverneur in totaal 1247 dossiers uit de 19 Brusselse gemeenten binnen kreeg. Hiervan waren er 487 in overeenstemming met de taalvoorschriften, en maar liefst 760 (meer dan 60%) waren dat niet. Zeker voor wat betreft de contractuelen zijn de cijfers werkelijk dramatisch: slechts 120 (14,2%) van de 844 aanstellingen zijn legaal. Anders gesteld: bijna 9 van de 10 contractuele aanstellingen zijn onwettig. Vervolgens is het aan de voogdijoverheid (de Brusselse minister-president) om deze beslissingen te vernietigen. Zoals eerder gesteld is dit een wettelijke verplichting en geen keuze-optie. De Brusselse minister-president vernietigde echter geen enkele onwettige aanstelling.

Voor de Brusselse OCMW's is de situatie zo mogelijk nog erger dan voor de gemeenten. In 2014 kwamen er 1599 dossiers van aanstellingen door de OCMW's binnen bij de vice-gouverneur. Daarvan waren er slechts 222 in overeenstemming met de taalwet en niet minder dan 1377 waren dat niet. Dat betekent dat 86,1% van alle dossiers onwettig was. Maar het is vooral op het vlak van de contractuelen dat het hek al jarenlang helemaal van de dam is. Van de 1415 contractuelen zijn er slechts 59, of 4,2% in overeenstemming met de taalwet. 95,8% van de contractuelen in de OCMW's werden in 2014 dus in strijd met de taalwet aangeworven. Het aantal vernietigingen door de voogdijoverheid is nul. Wat betreft de verdeling van de betrekkingen over de taalgroepen, stelt de wet dat minstens 25% van de betrekkingen aan elke taalgroep toekomt. Ook daar lappen de Brusselse gemeenten en OCMW's de taalwet aan hun laars. Zo werd van de lagere betrekkingen Bij de OCMW'S amper 4,8% toegerekend aan de Nederlandstaligen. Jaarlijks worden op deze manier honderden banen aan de Nederlandstaligen in de hoofdstad onthouden, zonder dat de voogdijoverheid ingrijpt.

De Vlaams-Brusselse meerderheidspartijen weigeren de problematiek te bespreken en maken zo de Vlaamse Gemeenschaps Commissie (het Nederlandstalige deel van de leden van het Brussels Hoofdstedelijk Gewestparlement) tot een nutteloze praatbarak. Daarom diende het Vlaams Belang in de federale Kamer, het Vlaams Parlement, het Brussels Hoofdstedelijk Parlement en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie voorstellen in om het toezicht op de taalwetgeving en op de vice-gouverneur te onttrekken aan de Brusselse Gewestoverheid en over te hevelen naar het federale niveau. Na 50 jaar taalwetsovertredingen is het meer dan genoeg geweest! Ook diende Brussels Vlaams Belang fractievoorzitter Dominiek

Lootens in de Vlaamse Gemeenschapscommissie een discussienota in over 50 jaar taalwetsovertredingen. Discussienota's zijn - en we citeren uit het reglement van de VGC - teksten die "als voorwerp binnen het ruime kader van de Vlaamse Gemeenschapsaangelegenheden onderwerpen behandelen die de Vlaamse Gemeenschap in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffen". De Vlaamse partijen in de Brusselse regering, met de steun van Groen, weigerden echter de Discussienota te agenderen, en weigeren dus de behandeling ervan in de VGC. Dit is een unicum in de geschiedenis van de Vlaamse Gemeenschaps Commissie, en toont duidelijk aan dat de VGC verder en verder afglijdt van haar oorspronkelijke doelstelling: het behartigen van de belangen van de Nederlandstaligen in Brussel. Volgens Dominiek Lootens zitten open-VLD, SPa en Groen absoluut niet in met de Brusselse Vlamingen. Zij opereren reeds langer dan vandaag binnen het kader dat hun Franstalige tegenhangers hen voorstellen. Dat nu ook CD&V zich resoluut afkeert van de Brusselse Vlamingen is daarentegen nieuw. Het is bedenkelijk dat de erfopvolgers van Walter Vandenbossche, die tenminste nog redeneerde in de geest van het Congres van de Brusselse Vlamingen, nu ook weigeren om de taalwetsovertredingen bespreekbaar te maken. Als de taalwet al geen onderwerp is dat van belang is voor de Brusselse Vlamingen, wat dan wel? Dan kan de VGC beter de deuren definitief sluiten wegens "totaal overbodig en nutteloos geworden".

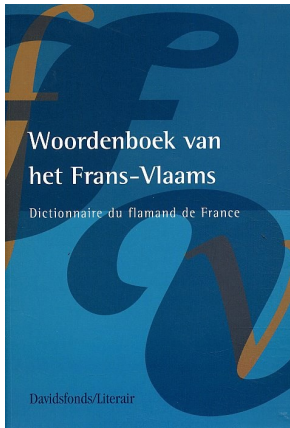
Cyriel Moeyaert

Op 18 oktober vond in Mechelen de jaarlijkse uitreiking van de Erepensing van de Marnixring plaats. Deze hoge onderscheiding, die Taalverdediging in het jaar 2010 ten deel viel, werd uitgereikt aan de taalkundige en strijder voor het Nederlands in het algemeen en het Nederlands in het nog altijd door Frankrijk bezette Zuid-Vlaanderen in het bijzonder, Cyriel Moeyaert. De lofrede bij deze uitreiking werd uitgesproken door de uit het bezette gebied afkomstige schrijver Wido Bourel. Daarin haalde hij een uitspraak aan van de in 1989 gestorven Tsjechische geschiedkundige Milan Hüblé:

"Om het volk te doen verdwijnen begint men met zijn geheugen af te nemen. Men vernietigt zijn boeken, zijn cultuur en zijn geschiedenis. Vervolgens schrijft iemand andere boeken, vanuit een andere cultuur en verzint een andere geschiedenis. Het volk vergeet dan langzaam wie het is en was. En de wereld rondom hen vergeet het sneller."

Deze uitspraak is voor de huidige (Noord-) Nederlanders zeer herkenbaar. In onze dagen gebeurt in Nederland hetzelfde. De Nederlandse overheid poogt het Nederlandse volk te beroven van zijn identiteit door het afschaffen van het vaderlandse geschiedenisonderwijs en het invoeren van het lesgeven in het Engels. De bedoeling is de volgende generatie(s) te kneden tot identiteitsloze wereldburgers die zich verzetsloos laten misbruiken als onderhorigen aan een werelddictatuur.

Voor taal-fijnproevers

Het Frans-Vlaams woordenboek is al weer meer dan tien jaar geleden verschenen, maar nog steeds zeer de moeite waard om te bezitten. Dit woordenboek, dat samengesteld is door de ontvanger van de erepenning van de Marnixring 2015, Cyriel Moeyaert, bevat een zee van oorspronkelijke Nederlandse woorden die elders in ons taalgebied in de vergetelheid zijn geraakt. Door de afgezonderde

ligging van Frans-Vlaanderen heeft het Frans-Vlaamse Nederlands zich in een eigen richting ontwikkeld. Voor taalfijnproevers in de rest van Vlaanderen, maar zeker ook benoorden de staatsgrens, is het een woordenboek van grote waarde.

Schande over de Fletcher Hotels!

FLETCHER

HOTELS

Ons kaderlid Marius Elders uit het door verengelsing geteisterde Eindhoven, keerde onlangs zijn taalbedorven stad een weekeinde de rug toe om van al die aan hem en zijn weldenkende plaatsgenoten toegebrachte taalekkende bij te komen in een

van de Fletcher Hotels. Hij reisde daarvoor af naar Soest (provincie Utrecht). In deze vestiging van genoemde hotelketen werd een brugtoernooi gehouden en omdat Marius een voortreffelijk brugspeler is, heeft hij zich daar goed vermaakt (en zijn spelgenoten ingemaakt). Toen hij geheel ontspannen aan de terugreis wilde beginnen, kreeg hij de schrik van zijn leven: de rekening! Niet dat die zo hoog was, nee, Marius is een matig levend man en gaat zich niet te buiten aan liederlijke uitspattingen op het gebied van spijzen en dranken. Nee, de reden was de tekst van de rekening. Die was voor een deel in het Engels... Marius heeft toen een boze brief geschreven en afgerekend met een grote zak vol stuivers!

“Wij zijn Brusselaars”

Onder deze titel (en de Franse vertaling ervan) heeft het gemeentebestuur van Brussel een reclamevideo laten vervaardigen. Dit in de strijd tegen de ongezelligheid in de stad. Deze ongezelligheid is, zoals bekend, de laatste tijd vooral veroorzaakt door gevaarlijke anderstalige elementen die het op het welzijn van hun medemensen gemunt hebben. Om deze elementen in de gaten te houden besloot men het halve Belgische leger in te zetten en al die zwaar bewapende soldaten op straat vormen ook al geen gezelligheidsverhogende factor. In de video wordt de loftrumpet gestoken over de veeltaligheid van de Vlaamse hoofdstad. Dat gebeurt dan wel voornamelijk in het Frans, want van de dertig Brusselaars die in de video over hun “dolgezellige” leven in het Brusselse verhalen is

er welgeteld één Nederlandstalig. Een excuus-Vlaming dus. Men kan zich afvragen waarom de gemeentebestuurders zich keer op keer schuldig maken aan de discriminatie van hun Nederlandstalige inwoners. Deze discriminatie is nu niet bepaald een middel om de gezelligheid te laten terugkeren in deze benarde veste.

(Dit stukje was geschreven vóór 22 maart)

Engelstalige paspoortinformatie

Van ons in Belgrado (Servië) woonachtige kaderlid Johan Derks ontvingen we onderstaande noodkreet.

“Volgens de Algemene Regels van Behoorlijk Bestuur zijn Nederlandse Bestuursorganen verplicht de Nederlandse taal te gebruiken in hun contact met de burgers (art. 2:6 Awb). Nu is binnenkort mijn paspoort verlopen. Dus googelde ik naar de Nederlandse ambassade. Ik moest vier korte formulieren doorwerken en kwam toen aan een pagina met de volgende informatie:

Kingdom of the Netherlands

“If you are a Dutch national aged 18 or over and need to renew your Dutch passport, or if you were previously added to one of your parents’ passports, you can apply for a new Dutch passport. To do this, you must provide a number of documents (see the checklist at the right side of this webpage). Be sure to check the document requirements first. If you wish to apply for a Dutch passport but also hold another nationality, please note that dual nationality is only possible under certain circumstances. For more information, visit the page on dual nationality.”

Onze ambassades houden zich dus niet aan de wet. Uiteraard heb ik de ambassade hierover gebeld (Sowieso was het Engels er de oorzaak van dat ik een verkeerde afspraak maakte, namelijk voor een minderjarige) en ik ben benieuwd hoeveel maanden eroverheen zullen gaan voordat het tot Den Haag doordringt dat wij Nederlanders er niet zijn voor het plezier van de overheid, maar dat die overheid een informatieplicht heeft, die zich niet verstaat met het gebruik van uitsluitend Engels.

Commentaar van de redactie:

De informatie voor de Nederlandse staatsburgers die bij de ambassade in Belgrado (en wie weet waar nog meer) hun paspoort willen laten vernieuwen, is uitsluitend in het Engels beschikbaar. Deze mensen zijn minstens al vele jaren Nederlander en dus Nederlandstalig, anders waren zij geen Nederlandse paspoorthouders. We kunnen daarmee vaststellen dat men op “Buitenlandse Zaken” in Den Haag, waar deze teksten in het Engels opgesteld zijn, óf mentaal gestoord is, dan wel boosaardige opvattingen over onze taal koestert. Taalverdediging zal Tweede Kamerleden van de partijen die nog iets om het Nederlands geven (SP, PVV en PvdD) benaderen met het verzoek opheldering te vragen bij de minister van BZ.

Nederlandstalige computerspellen

(door ing. Daniël Mantione)

De computerspellenindustrie is altijd een industrie geweest waar andere talen dat het Engels slecht be-deeld waren. Daar zijn een aantal redenen voor. Een reden is dat Engelstalige landen als het V.K. en de V.S. altijd een grote computerspelindustrie hebben gehad. Ook een belangrijke reden is dat in de begintijd van de computer, er niet veel ruimte op diskettes aanwezig was om teksten in meerdere talen te kunnen bevatten. Een andere reden is dat bij hele simpele spelletjes, zoals eenvoudig schieten een vertaling niet veel toevoegt. Ook een zeer belangrijke reden is dat de jeugd aan Engelstalige spellen gewend is geraakt, vertalingen nog wel eens te wensen overlieten en uitgevers daardoor een keuze moesten maken tussen het in de schappen leggen van een vertaalde versie of een Engelstalige versie. Het gaat hier zeker niet alleen over het Nederlands, ook veel andere talen komen er bekaaid van af. Slechts in markten waarbij de kopers zeer hechtten aan vertaalde versies, zoals Duits, Frans en Spaans werden altijd relatief veel spellen vertaald.

Vanuit het oogpunt van taalbescherming is het zeer jammer dat de computerspellenindustrie zo taal-onvriendelijk is. Immers, computerspellen worden al lang niet enkel meer door jonge tieners gespeeld. Een flink deel van de bevolking, jong en oud, houdt zich ermee bezig en in deze industrie gaat al vele jaren veel meer geld om dan in bijvoorbeeld de filmindustrie. Het gaat ook vaak al lang niet meer om een potje schieten. Veel computerspellen hebben uitgebreide verhaallijnen die door kundige schrijvers bedacht worden, gesproken tekst die door ervaren acteurs ingesproken wordt en het verhaal is dan ook vaak een minstens even groot onderdeel van de ervaring als het daadwerkelijke spelen.

Het veranderend publiek zorgt echter ook voor een verandering van de industrie op dit gebied. Dit komt omdat uitgevers spellen toegankelijk moeten maken voor een groter publiek, dat niet noodzakelijk gewend is alles in het Engels te ervaren. Een nog grotere omslag vindt plaats doordat de wijze waarop spellen verkocht worden verandert. In plaats van dat spellen op DVD in de winkel verkocht worden, worden ze tegenwoordig in toenemende mate op internet verkocht, waarbij je een spel downloadt. Dit heeft voor vertalingen een aantal flinke voordelen: In plaats van dat men een spel in een bepaalde taal in de winkel moet leggen, kan men nu de koper de versie laten downloaden die hij wil hebben. Ook is het makkelijker geworden vertalingen achteraf toe te voegen. Veel spellen komen aanvankelijk slechts in een paar talen uit, de tijdsdruk om een spel op tijd af te krijgen is groot. Nu het niet meer zo is dat nadat de DVD gedrukt is niets meer toegevoegd kan worden, zijn uitgevers vaak bereid achteraf vertalingen toe te voegen. Vaak doen ze dit als blijkt dat een spel goed verkoopt, zodat duidelijk is dat de investering in een vertaling zich terugbetaalt. Tot slot maakt de digitale wereld het mogelijk dat ontwikkelaars en uitgevers makkelijk in contact komen met betrokken leden uit de spelersgemeenschap, waarvan er soms mensen bereid zijn een spel in hun taal te vertalen, dit uit ide-

ële motieven. Met name kleinere talen profiteren hiervan.

De wereldwijd grootste digitale winkel waar je computerspellen kunt kopen is Steam van het Amerikaanse bedrijf Valve Software. Op Steam is recent een belangrijke wijziging op dit gebied doorgevoerd: Op de voorpagina van de winkel worden alleen nog maar spellen getoond die beschikbaar zijn in de taal van de potentiële koper. Voor middelgrote talen als het Nederlands is dit een zeer belangrijke ontwikkeling, want onze markt is groot genoeg voor uitgevers om interessant te zijn en deze maatregel is waarschijnlijk een flinke prikkel voor uitgevers om meer spellen te gaan vertalen.

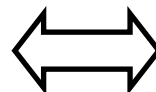
Zo ziet de Steam-winkel eruit. .

Sunniten of Soennieten?

Ons kaderlid Johan Derks uit het Servische Belgrado bekritiseerde onlangs de schrijfwijze in de krant NRC/Handelsblad van woorden zoals: soennieten en Boeddhisme. Namens dit blad kreeg hij antwoord van redacteur Ton Beemsterboer:

“Het antwoord op uw vraag is redelijk simpel: we volgen al decennia de schrijfwijze van het persbureau Reuters wat betreft eigennamen, plaatsnamen en andere zaken. Zo schrijven we bijvoorbeeld ook shi'ieten. Dit is, zoals u terecht opmerkt, de Engelse schrijfwijze. Ik ben met u eens dat we gewoon soennieten en sji'ieten zouden moeten schrijven. Ik loop al langer rond met het plan om onze spelling wat betreft het Midden-Oosten eens grondig te herzien. Dan zijn we bijvoorbeeld ook van dat lelijke Kairo af. Maar tot nu toe is dat er nog niet van gekomen – er gebeurt namelijk nog wel eens wat in de regio.”

Johan Derks schreef terug: *Ik hoop dat u spoedig de tijd en energie zult hebben om die geografische en religieuze namen te vernederlandsen. Nederland is geen filiaal van persbureau Reuters.*

Het Frysk op GoogleTranslate

(door Anne Dykstra, Fryske Akademy)

De Fryske Akademy (FA) en de provincie Fryslân hebben beide een grote verantwoordelijkheid voor het Fries, en dan hebben we het zowel over de kwaliteit van het Fries als over het voortbestaan ervan. In deze digitale tijd is het voor beide aspecten belangrijk dat het Fries zichtbaar is op het internet. Met financiële steun van de provincie heeft de lexicografische afdeling van de FA daarom <http://taalweb.frl> ontwikkeld. Een van de instrumenten waarmee de gebruiker de kwaliteit van zijn geschreven Fries kan verbeteren, is de 'staveringshifker', de Friese spellingscontrole. Het bijzondere van de staveringshifker is dat hij niet alleen suggesties voor type- en spellingsfouten geeft, maar ook aan kan geven dat een bepaald woord een insluipsel uit het dominante Nederlands is. Uiteraard wordt in het laatste geval een bestaand Fries woord gesuggereerd. Een ander onderdeel van Taalweb is een automatische vertaler Nederlands-Frysk en andersom, die is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit van Nijmegen. De vertaler is gebaseerd op een parallel corpus van Friese en Nederlandse teksten. Uit enthousiasme over de goede kwaliteit van de vertalingen is het idee ontstaan om te proberen het Fries in een bredere context in vertaalmachines onder te brengen. Dan kom je al gauw bij Google uit. Google bleek direct bereid om het Fries op te nemen in GoogleTranslate. Er moest echter nog wel wat gebeuren voor het daadwerkelijk zover was.

Er zijn een aantal voorwaarden waaraan een taal moet voldoen om toegevoegd te kunnen worden aan GoogleTranslate. Het moet onder andere duidelijk zijn dat de nieuw toe te voegen taal een geschreven taal is met een aanzienlijke hoeveelheid vertalingen beschikbaar op het web. In het geval van het Fries was dit laatste een probleem. Er was simpelweg niet genoeg vrij beschikbaar materiaal in het Fries en in het Engels waarmee Google aan de slag kon gaan. Voor het Fries hebben we dankbaar gebruik gemaakt van de zogenaamde translate community van Google. Via deze vertaalgemeenschap was het mogelijk om het materiaal waarmee Google werkte aan te vullen.

Er was wel heel veel materiaal nodig, veel te veel, zo bleek al gauw, voor het kleine groepje vrijwilligers dat zich inspande om aan Google Friese vertalingen van Engelse woorden, woordgroepen en korte zinnestjes te leveren. In een videovergadering met Google kwam het idee naar voren om een vertaaldag te organiseren, waaraan zoveel mogelijk Friezen mee zouden doen. Dit idee werd door de provincie Fryslân enthousiast ontvangen. Er werd zelfs besloten om van een vertaaldag een vertaalweek te maken. Dat werd de 'Fryske Google Translate Wike'. Mede dankzij de ruimschootse aandacht van nationale en regionale media werd de vertaalweek een geweldig succes. Er ontstond een sfeer van 'dat zullen we samen eens gaan aanpakken.' De deelname van Friezen binnen en buiten Fryslân was zo groot dat er aan het einde van de week meer dan een miljoen woorden van het Engels naar het Fries waren vertaald. Dit was een uitzonderlijk resultaat, dat opnieuw zorgde voor media-aandacht. Uiteraard waren niet alle vertalingen bruikbaar, maar Google kon met de door hen gebruikte algoritmes wel vaststellen dat er genoeg materiaal was om redelijke vertalingen te maken. 'Redelijk' is

ook het maximale niveau dat Google nastreeft. Honderd procent juiste vertalingen van willekeurige teksten kan en wil GoogleTranslate niet garanderen. Vertalingen die na toepassing van de algoritmes overbleven, werden door Google aangeboden ter validering. Begin februari heeft de provincie ook daarvoor een speciale dag georganiseerd. Het bleek helaas dat er veel op zich juiste vertalingen waren afgevallen omdat er slordig was gespeld. Niet veel later kwam het verlossende bericht uit Amerika: het Fries wordt toegevoegd aan GoogleTranslate. Op 18 februari was het zover. Reden voor een druk bezochte feestelijke bijeenkomst op het provinciehuis in Leeuwarden.

Het Fries is nu een van de meer dan honderd talen op GoogleTranslate. Dit betekent dat er vertalingen van Friese teksten naar al die meer dan honderd talen gemaakt kunnen worden, en dat er vanuit die talen vertaald kan worden naar het Fries. Voor een kleine taal als het Fries is dit wel heel bijzonder. Het mooiste is nog dat het de Friezen zelf zijn geweest die dit mogelijk hebben gemaakt.

De hamvraag is nu natuurlijk of het werkt. Wel, zoals gezegd heeft automatisch vertalen zijn beperkingen, maar het resultaat is vaak heel behoorlijk. Wanneer we die laatste twee zinnen als test gebruiken, dan is het resultaat bijna perfect: *De grutte fraach is farsels oft it wurket. No, lykas sein hat automatysk oersetten syn beheinings, mar it resultaat is faak aardich.* De Friese gemeenschap kan overigens nog steeds helpen om de vertaalkwaliteit te verbeteren door aan Google gecorrigeerde vertalingen aan te bieden. Zo werd het Friese 'jûn', dat zowel 'avond' als 'gegeven' (voltooid deelwoord) kan betekenen, meestal vertaald als 'given'. Door een beperkt aantal zinnen ter vertaling aan te bieden met 'jûn' in de betekenis van 'avond', en in de vertalingen steeds 'given' te corrigeren in 'evening' of 'tonight' is het resultaat al merkbaar verbeterd. De oplettende lezer van deze nieuwsbrief heeft inmiddels vast al begrepen dat de vertaalgemeenschap van Google ook mogelijkheden biedt voor hoeders van het Nederlands. Kijk maar eens op https://translate.google.com/community_s?client=t.

Google yn it Frysk

Taalverdediging wenst de Friestaligen geluk met de opname van hun taal in de vertaalmodule van Google. Een aanzienlijke groep zeer gemotiveerde Friezen heeft kosten, tijd, noch moeite gespaard om hun toch enigszins bedreigde taal van een plaats op het internet te verzekeren en daarmee de vooruitzichten voor het Fries te verbeteren. Als de leden van de honderd maal grotere Nederlandse taalgemeenschap zich net zoveel inspanningen zouden getroosten als deze Friestaligen, zou er voor het Nederlands een glorieus toekomst weggelegd zijn.

Geen (spreek)tijd voor Afrikaans

In onze vorige Nieuwsbrief heeft u de uitvoerige beschouwing van Marcel Bas kunnen lezen over de discriminatie van onze zusters taal en haar sprekers in Zuid-Afrika, met name in het onderwijs. De Zuid-Afrikaanse overheid laat geen middel ongebruikt om het Afrikaans uit de samenleving te laten verdwijnen. Een ware taalgenocide vindt daar plaats aan de Kaap. Nu stellen buiten Zuidelijk-Afrika maar weinigen belang in het Afrikaans. Op steun uit het buitenland hoeven de Afrikaanstaligen dus bijna niet te rekenen. Ook niet vanuit Nederland helaas. De Nederlandse regering, die voordat het ANC in Zuid-Afrika aan de macht kwam, zo niet dagelijks, dan wel wekelijks de ambassadeur van dat land op het matje liet komen om de grieven aan te horen die men in Den Haag had jegens de Apartheid, laat het nu volledig afweten. Discriminatie van de Afrikaanstaligen is volgens de Nederlandse autoriteiten kennelijk geoorloofd. Een goed voorbeeld van de spreekwoordelijke Haagse selectieve verontwaardiging. Omstandigheden die in het ene land scherp worden veroordeeld en tot strafmaatregelen leiden, worden, als zij elders plaatsvinden, door de vingers gezien. Nu is er in de Tweede Kamer een partij vertegenwoordigd, de ChristenUnie, die zich verkiezing na verkiezing toot met een programma dat werkelijk uitpuilt van de goede voornemens aangaande de positie van de Nederlandse taal. Omdat het Afrikaans daar zeer aan verwant is leken de Kamerleden van deze partij voor Taalverdediging degenen die als geen ander uitverkoren zijn om het lot van die gediscrimineerde taalgenoten aan te kaarten bij de minister van Buitenlandse Zaken Koenders. Het zou in Zuid-Afrika opzien baren indien de minister eens een steunverklaring zou uitspreken of de discriminatie in de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties aan de orde zou stellen. Ook zou een berisping door de EU kunnen worden bepleit. En wat zouden ze er in Pretoria en Kaapstad van opkijken wanneer de koning tijdens een van zijn vele bezoeken aan Zuid-Afrika eens een toespraak in onvervalst Afrikaans zou voorlezen. Met een beetje oefenen moet dat hem toch wel lukken, zou je denken.

Dat soort vingerwijzingen zouden door het CU-Kamerlid Jo Voordewind, die de buitenlandse betrekkingen voor zijn partij behandelt, aan de orde kunnen worden gesteld, bijvoorbeeld in de commissie Buitenlandse Zaken van de Tweede Kamer. Om hem zo ver te krijgen zochten we contact met zijn beleidsmedewerker, Shamir Ceuleers. Wij hielden hem voor dat een groot gedeelte van de Afrikaanstaligen een gekleurde huid heeft, christelijk is én te arm is om duur privé-onderwijs te kunnen betalen en daarom overgeleverd is aan overheidsscholen waaruit hun taal, het Afrikaans, is verbannen. Voor deze miljoenen gediscrimineerden zou een progressieve, linkse, sociaal bewogen en medemenselijke partij als de ChristenUnie toch wel de handen uit de mouwen willen steken en wat kunnen bereiken. Te meer daar de CU in de Eerste Kamer, als regering-gedogende partij, een ijzersterke plaats inneemt en als zodanig eigenlijk een beetje meeregeert. Shamir Ceuleers bleek goed op de hoogte van de taaldiscriminatie in Zuid-Afrika, maar zei geen mogelijkheden te zien daar iets tegen te doen. Volgens hem had Nederland geen invloed in dat land omdat er geen ontwikkelingsrelatie meer mee werd onderhouden. Vervolgens hebben we hem alle andere bovengenoemde mogelijkheden om indruk te maken op het discriminerende ANC-bewind opgenoemd, maar tevergeefs, de beleidsmedewerker zag geen mogelijkheid om deze zaak in de Staten-Generaal ter sprake te brengen. Zijn laatste woorden in het gesprek waren dat de CU maar beperkte spreektijd ter beschikking stond om aan discriminatie en dergelijke aandacht te besteden en die had de partij geheel nodig voor onverkwikkelijkheden in andere landen. Voor de ellende van de Afrikaanstaligen kon er geen seconde van die spreektijd af.

Woordjes van de vertaalgroep

Advertorial	-	Advertikel
Badminton	-	Pluimtennis, Pluimbal
Containment-politiek	-	Isolatiepolitiek
Cradle to cradle	-	Van wieg naar wieg,
Drone	-	Onbemand vliegtuig, Droom

Hacken (IT)	-	Computerkaper
Haircut (financiële)	-	Afslag, Korting
Inlay	-	Inlegzooltjes
No reply	-	Geen antwoord
Pop up store	-	Tijdelijke winkel, Ploppwinkel
Print	-	Uitdraai, Afdruk
Liner	-	Voering
Marketing	-	Bemarking
Review	-	Beoordeling
Science	-	Wetenschap
Singer/songwriter	-	Zanger/liedschrijver
Squash	-	Muurtennis, Muurbal
Windsurfen	-	Plankzeilen

Surfboarding	-	Plankglijden, Brandingrijden
Transfer room	-	Overstapruimte (luchthaven)

STICHTING TAALVERDEDIGING

Postbus 7837, 1008 AA Amsterdam

E-post: info@taalverdediging.nl

Webstek: <http://www.taalverdediging.nl>

Voorzitter: M.R. Bas, secretaris: T. Hoevers,
penningmeester: D.S.P. Mantione,
plaatsvervangend penningmeester:
M.C. Heitmeier

Bankrekening:
NL86INGB0007412861 te Voorschoten

Het begunstigersbedrag met abonnement
Nieuwsbrief is vanaf €15,- per jaar
Giften zijn dikwijls voor Nederlandse ingezetenen aftrekbaar bij de belasting.

De Stichting is erkend als
Algemeen Nut Beogende Instelling
Stichting Taalverdediging is statutair politiek,
godsdienstig en maatschappelijk neutraal
en ontvangt geen overheids subsidie
ISSN: 2211-5013